

Etika umjetne inteligencije

MONOGRAFIJE

Instituta za filozofiju

Izdavač
Institut za filozofiju
Ulica grada Vukovara 54
Zagreb
www.ifzg.hr

Za izdavača
Luka Boršić

Grafička priprema
Marin Martinić Jerčić

Design korica
Vanja Kovačić

Tisak
Booksfactory

ISBN 978-953-7137-82-3

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001151041.

Knjiga je tiskana uz potporu
Ministarstva znanosti i obrazovanja RH

ETIKA UMJETNE INTELIGENCIJE

TOMISLAV BRACANOVIĆ

Zagreb, 2022.

Predgovor

Ova knjiga obrađuje etičke probleme koji nastaju – ili se može očekivati da će nastati – primjenom umjetne inteligencije i srodnih tehnologija u raznim područjima ljudskoga života. Cilj knjige nije tek ukazati na umjetnom inteligencijom izazvane ili pojačane moralne prijepore, nego i razmotriti te međusobno odvagnuti najvažnije teorijske pristupe tim prijeporima u okvirima suvremenog etičkog bavljenja umjetnom inteligencijom. Knjiga je dijelom nastala zahvaljujući predavanjima iz kolegija *Etika i nove tehnologije* koja sam proteklih nekoliko godina držao na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, a dijelom zahvaljujući mojoj višegodišnjem članstvu u UNESCO-ovoj Svjetskoj komisiji za etiku znanstvenog znanja i tehnologije (COMEST) i sudjelovanju u njezinu radu na više dokumenata, izvještaja i studija posvećenih etičkim aspektima umjetne inteligencije i robotike. O temama iz ove knjige dosta sam naučio kako u raspravama sa studentima i studenticama

Fakulteta elektrotehnike i računarstva, tako u raspravama s kolegama i kolegicama iz COMEST-a, na čemu im svima zahvaljujem. Posebno zahvaljujem Stjepanu Bogdanu, Filipu Grgiću, Viktoru Ivankoviću, Tvrtku Joliću, Karolini Kudlek, Ivanu Restoviću i Kristini Šekrst, od kojih sam dobio korisne savjete i komentare na sam tekst knjige. To ne znači, dakako, da se itko od njih slaže sa svime što u knjizi tvrdim.

Sadržaj

Predgovor	V
1. Umjetna inteligencija kao etički problem	1
2. Etičke postavke autonomnih vozila	41
3. Socijalni roboti i dobar život	85
4. Algoritmi, činjenice i vrijednosti	123
5. Moralni status: roboti, ljudi i transljudi	159
Zaključne napomene	197
Bilješka o tekstovima	199
Literatura	201
Kazalo	217

